T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAŞKANLIĞI

Temmuz 2025

KARBON FİYATLANDIRMA GÜNDEMİ

AYIN ÖNEMLİ HABERLERİ

Birleşmiş Milletler İklim Sekreteryası'ndan "Adil Geçiş" Raporu

Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Sekreteryası, “Just Transitions in National Climate Frameworks and Climate Policies: Experiences in Alignment, Planning and Progress Tracking” adlı teknik raporu yayımladı. Rapor, ülkelerin Ulusal Katkı Beyanları (NDC'ler) ve Uzun Vadeli Düşük Emisyon Stratejileri (LT-LEDS) içinde adil geçiş kavramını nasıl entegre ettiklerini ele alıyor. Rapor, Kuzey Karbon Sorumlulukları Komitesi (KCI) tarafından hazırlanmış olup kavramın pratikte nasıl yer aldığını değerlendirmektedir. Haberin devamına **buradan** ulaşabilirsiniz. (Kaynak: UNFCCC)

Danimarka ve Lüksemburg’tan Emisyon Azaltımında Yeni Adım

Avrupa Komisyonu, Danimarka ve Lüksemburg'un, 2026-2030 döneminde Avrupa Birliği Emisyon Ticareti Sistemi (EU ETS) izinlerini iptal etmeme kararını yansıtan bir değişikliği kabul etti. Bu karar, Emisyon Azaltım Paylaşımı Yönetmeliği (ESR) çerçevesinde yapılan bir güncellemeyi yansıtıyor. ESR, 2005 seviyelerine kıyasla 2030 yılına kadar sera gazı emisyonlarını %40 oranında azaltmayı hedefliyor ve kara ulaşımı, binalar, tarım, küçük sanayi ve atık sektörlerini kapsıyor. Haberin devamına **buradan** ulaşabilirsiniz. (Kaynak: Avrupa Komisyonu)

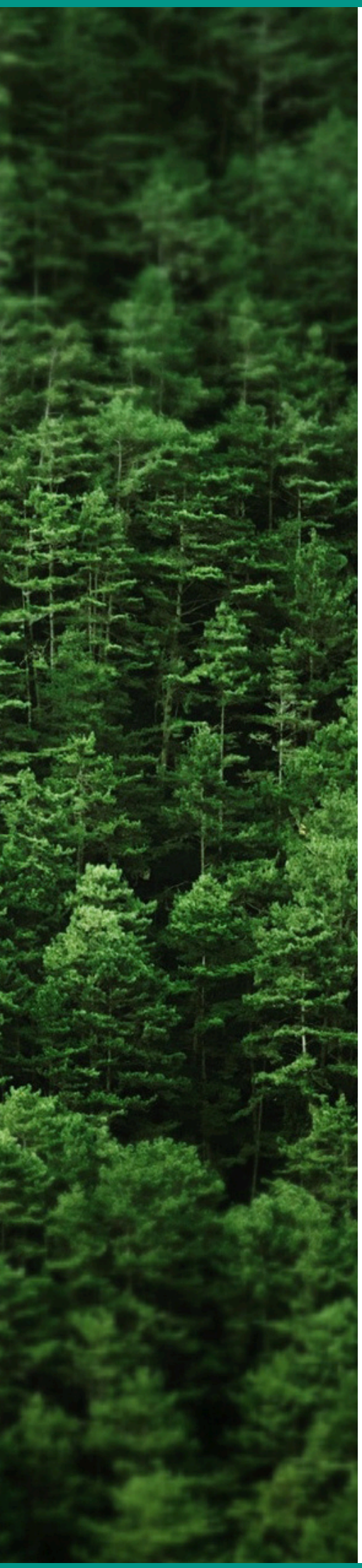

CORSIA Karbon Kredisi Arzı ve Talebi: Havayolları 2028 Uyumluluğuna Hazır Olacak Mı?

CORSIA'nın 2028'de başlayacak birinci uyum dönemine 18 ay kala, havacılık sektörü ciddi bir arz-talep dengesizliğiyle karşı karşıya. Bugün itibarıyla sadece 15,84 milyon uygun karbon kredisi bulunurken, teorik talep 144 milyon krediye kadar çıkabiliyor. Mevcut krediler yalnızca Guyana'nın REDD+ programından sağlandı ve pek çok ülke henüz Paris Anlaşması'nın 6. maddesi kapsamında gerekli yetkilendirme süreçlerini tamamlamış değil. 4.000'den fazla proje teknik olarak kredi sunabilecek olsa da, yalnızca 1.500 kadarı bu sürece hazır ülkelerde yer alıyor. Haberin devamına **buradan** ulaşabilirsiniz. (Kaynak: Sylvera)

Vietnam, Pilot Emisyon Ticaret Sisteminin Kurallarını Yayınladı

24 Haziran 2025'te Bonn'daki Haziran İklim Toplantıları kapsamında, Paris Anlaşması'nın Geliştirilmiş Şeffaflık Çerçevesi (ETF) kapsamında ilk kez "Facilitative Multilateral Consideration of Progress (FMCP)" oturumu düzenlendi. Bu oturumla ülkeler, iklim taahhütlerindeki ilerlemelerini karşılıklı ve yapıcı diyalog ortamında paylaşmaya başladı. Andorra, Guyana ve Panama gibi ülkeler, ormansızlaşma, emisyon izleme sistemleri ve finansal reformlar konusundaki deneyimlerini sundu. Haberin devamına **buradan** ulaşabilirisniz. (Kaynak: ICAP)

EEX, Elektrik ve Doğalgaz Piyasalarını Yeni Spread Kontratlarıyla Birleştiriyor

Avrupa Enerji Borsası (EEX), 1 Ekim 2025'ten itibaren elektrik ve doğalgaz piyasalarını birbirine bağlayan yeni finansal-fiziksel spread sözleşmelerini devreye alacağını duyurdu. Bu yeni araçlar arasında, toptan elektrik fiyatı ile doğalgazdan elektrik üretim maliyeti arasındaki farkı yansıtan 'spark spread' sözleşmeleri yer alıyor. Bu sözleşmeler, EEX'in finansal olarak uzlaşılan elektrik piyasalarını fiziksel doğalgaz piyasalarıyla entegre ederek, iki taraflı işlemlerin eş zamanlı ve garanti edilmiş şekilde gerçekleştirilmesini sağlıyor. Böylece fiyat riskinden korunma (hedging) stratejileri optimize edilecek ve piyasa likiditesi artırılacak. Haberin devamına buradan ulaşabilirsiniz. (Kaynak: EEX)

Gold Standard ve Ekvador Çevre Bakanlığı Arasında Karbon Piyasasına Yönelik İşbirliği Protokolü

17 Temmuz 2025'te Gold Standard ile Ekvador Çevre, Su ve Ekolojik Geçiş Bakanlığı (MAATE), Ekvador'un ulusal sera gazı denkleştirme programı olan "Ecuador Carbono Cero – PECC" kapsamında bir Mutabakat Zaptı (MoU) imzaladı. Bu protokol, MAATE'nin PECC rehberlerine uygunluk değerlendirmesinin ardından Gold Standard'ı ilk uygun standart programlardan biri olarak tanımasıyla gerçekleşti. Haberin devamına **buradan** ulaşabilirsiniz. (Kaynak: Gold Standard)

Dominik Cumhuriyeti, Pilot Emisyon Ticaret Sisteminin Tasarımında İlerleme Kaydediyor

Dominik Cumhuriyeti Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Sekreteryası'nın Karayipler Bölgesel İşbirliği Merkezi (RCC Caribbean) desteğiyle pilot Emisyon Ticareti Sistemi (ETS) için teknik tasarım çalışmalarında önemli ilerleme kaydetti. Bu adım, Paris Anlaşması hedeflerine paralel karbon fiyatlandırma araçlarının geliştirilmesi bağlamında ülkeyi Latin Amerika ve Karayipler bölgesinde lider bir konuma taşıyor. Haberin devamına **buradan** ulaşabilirsiniz. (Kaynak: UNFCCC)

Gold Standard, Mühendislik Temelli Karbon Giderimi Projeleri İçin Yeni Gereklilikleri Yayımladı

Gold Standard, mühendislik temelli karbon giderimi (CDR) projelerine yönelik yeni "Engineered Removals Activity Requirements" çerçevesini yayımladı. Bu çerçeve, yüksek bütünlükte CDR projelerinin sertifikasyonunu desteklemeyi ve metodoloji geliştirmeyi amaçlıyor. Çerçevede, geri dönüş riskini azaltma önlemleri, zorunlu tampon katkıları ve sürdürülebilir kalkınma için koruma önlemleri yer alıyor. Haberin devamına **buradan** ulaşabilirsiniz. (Kaynak: Gold Standard)

Karbon Denkleştirme: 2025'te Alıcıları Bekleyen Fiyat Eğilimleri

Gönüllü karbon piyasasında fiyatlar oldukça değişken ve bu durum, şirketlerin doğru projeyi seçmesini ve bütçe planlamasını zorlaştırıyor. Karbon kredi fiyatlarını; proje türü (ör. doğa temelli ya da teknoloji temelli), kalite derecesi, coğrafya, proje yaşı (vintage), doğrulama düzeyi ve alıcının amacı gibi pek çok faktör etkiliyor. Doğa temelli çözümler (ağaçlandırma, orman yönetimi gibi) genelde daha ucuz olsa da, teknoloji temelli karbon giderme (CDR) projeleri (ör. doğrudan hava yakalama, biyokömür) daha kalıcı ve yüksek kaliteli kabul edildikleri için çok daha pahalı. Haberin devamına buradan ulaşabilirsiniz. (Kaynak: Sylvera)

EEX, EU ETS2 Vadeli İşlemlerini İşleme Açtı

Avrupa Enerji Borsası (EEX), IncubEx iş birliğiyle AB Emisyon Ticaret Sistemi 2 (EU ETS2) ile ilişkili yeni vadeli işlem sözleşmelerini 8 Temmuz 2025 itibarıyla işlemeye açtı. Bu ürünler, şirketlerin ETS2 kapsamındaki risklerini, birincil müzayede başlamadan önce hedge edebilmesine olanak tanıyor. İlk işlem, Macquarie ile CFP Energy arasında, Tradition aracılığıyla gerçekleştirildi. Macquarie'den Patrick Rodzki, bu ilk işlemi gerçekleştirmekten memnuniyet duyduklarını ve küresel çevre piyasalarındaki deneyimleriyle müşterilerini ETS2 kapsamında desteklemeye devam edeceklerini belirtti. Haberin devamına **buradan** ulaşabilirsiniz. (Kaynak: EEX)

2025'te Orman Karbon Ölçümünde Doğruluk Ne Düzeyde?

Orman karbon kredileri, gönüllü karbon piyasasının temel taşlarından biri olsa da bu projelerin ne kadar karbon depoladığına dair ölçümler uzun süredir eleştiriliyor. 2025 itibarıyla hâlâ yaygın olarak kullanılan geleneksel yöntemler (allometrik modeller ve uydu verileri), düşük doğruluk oranları nedeniyle yetersiz kalıyor. Bu da kredilerin fazla sayıda verilmesine, karbon faydasının abartılmasına ve yatırımcı güveninin sarsılmasına yol açıyor. Sylvera, bu sorunu çözmek için gelişmiş teknolojilerle (yer tabanlı lidar, 3D orman modelleme, yapay zeka vb.) çok daha doğru ölçümler yapıyor. Haberin devamına **buradan** ulaşabilirsiniz. (Kaynak: Sylvera)

Verra Elektrikli ve Hibrit Taşıtlar ile Mobil Makineler İçin Yeni VCS Metodolojisi yayınladı

Verra, Temmuz 2025'te yayımladığı VMR0014 metodolojisiyle, CDM kapsamındaki AMS-III.C.'yi revize ederek VCS Programına uyarlamıştır. Bu metodoloji, elektrikli ve hibrit araçların fosil yakıtlı taşıtların yerine kullanılmasını teşvik ederek sera gazı emisyonlarını azaltmayı amaçlamaktadır. Yeni versiyonla, kapsam genişletilerek elektrikli mobil makineler (örneğin inşaat makineleri) de metodolojiye dahil edilmiştir. AMS-III.C. artık VCS altında bağımsız bir metodoloji olarak inaktif hale gelmiş; kayıt yaptırmak isteyen projelerin 31 Temmuz 2026'ya kadar doğrulama süreçlerini tamamlaması gerekmektedir. Haberin devamına **buradan** ulaşabilirsiniz. (Kaynak: Verra)

Karbon Muhasebesi Nedir? Finans ve ESG Liderleri için 2025 Rehberi

Karbon muhasebesi, şirketlerin sera gazı (GHG) emisyonlarını takip edip raporlamasını sağlayan temel bir iş sürecidir. 2025 itibarıyla artan yasal düzenlemeler, yatırımcı baskısı ve net sıfır hedefleri nedeniyle her zamankinden daha kritik hale gelmiştir. Bu süreç, şirketlerin çevresel etkilerini ölçmesine, strateji geliştirmesine ve müşteri güveni kazanmasına olanak tanır. Karbon Muhasebesi Nasıl Çalışır?: Emisyonlar üç kapsamda sınıflandırılır. Haberin devamına buradan ulaşabilirsiniz. (Kaynak: Sylvera)

Akreditasyon Uzman Paneli Beş Geçerli Kılıcı ve Doğrulayıcı Kuruluşun (DOE) İlk Akreditasyonunu Önerdi

Madde 6.4 Akreditasyon Uzman Paneli (AEP), 2-3 Temmuz 2025 tarihlerinde Bonn'da dördüncü toplantısını gerçekleştirdi. Toplantıda AEP, beş DOE'nun ilk akreditasyonunu önerdi. AEP ayrıca akreditasyon değerlendirme ekibi liderleriyle görüş alışverişinde bulunmak, Madde 6.4 mekanizmasının uygulanmasına ilişkin deneyimlerini paylaşmak ve akreditasyon gereklilikleri hakkında rehberlik ve açıklamalar sağlamak amacıyla bir araya geldi. Bu görüşme, akreditasyon değerlendirmelerinin nasıl yürütüleceğine ilişkin yaklaşımları uyumlaştırmayı amaçladı. AEP ayrıca akreditasyon değerlendirme ekibi liderleriyle bir araya gelerek görüş alışverişinde bulundu, Madde 6.4 mekanizmasının uygulanmasına ilişkin deneyimlerini paylaştı ve akreditasyon gereklilikleri hakkında rehberlik ve açıklamalarda bulundu. Haberin devamına **buradan** ulaşabilirsiniz. (Kaynak: UNFCCC Article 6)

CORSIA Aşama 1 Fiyatlandırması: Havayollarının Maliyetler Hakkında Bilmesi Gerekenler

CORSIA, uluslararası havacılık sektörü için geliştirilen ilk küresel karbon dengeleme sistemi olup, havayollarının 2019 seviyesini aşan emisyonlarını uygun karbon kredileriyle (EEU) dengelemesini zorunlu kılıyor. 2028'deki uyum tarihine yaklaşılırken, karbon kredilerinin maliyeti havayolları için önemli bir belirsizlik kaynağı haline geldi. 2027 yılı itibarıyla fiyatların ton başına 25 ila 36 dolar arasında olması bekleniyor; ancak bu fiyatlar, arz kısıtları ve ülke yetkilendirmeleri gibi faktörlere bağlı olarak 60 doların üzerine de çıkabilir. Haberin devamına **buradan** ulaşabilirsiniz. (Kaynak: Sylvera)

Verra, Geliştirilmiş Orman Yönetimi Metodolojisine İlişkin Küçük Ölçekli Güncellemeleri Duyurdu

Verra, 10 Temmuz 2025 olarak yayımladığı VM0045 v1.2 sürümüyle, Improved Forest Management (IFM) metodolojisini güncelledi. Amerika Birleşik Devletleri sınırları içinde geçerli olan metodoloji; zenginleştirilmiş dikim, doğal rejenerasyon, sulama/gübreleme, hasat yoğunluğu azaltımı, döngü uzatma, rezerv tahsisi ve yangın risk azaltma gibi farklı IFM uygulamalarını içeriyor. Haberin devamına **buradan** ulaşabilirsiniz. (Kaynak: Verra)

AB Emisyon Ticaret Sistemi (ETS) İçin Karbon Fiyat Tahminleri Sabit Kalıyor

Analistler Avrupa Birliği Emisyon Ticareti Sistemi (EU ETS) kapsamında karbon fiyatlarının 2025 yılının üçüncü çeyreğinde ton başına ortalama 73,54 Euro seviyesinde gerçekleşmesini bekliyor. 2025 yılı genel fiyat beklentisi ise ortalama 75,15 Euro/ton olarak öngörülüyor. Ancak ekonomik büyümedeki yavaşlama ve ABD'nin ithalata yönelik karbon tarifesi uygulama planları gibi dış ticaret endişeleri, fiyatlar üzerinde yukarı yönlü baskının sınırlı olmasına neden oluyor. Haberin devamına buradan ulaşabilirsiniz. (Kaynak: Reuters)

Verra, CORSIA Uygunluklu Karbon Kredileri İçin Sigorta Ürünlerine İlişkin Kriterleri Yayımladı

Verra, 16 Temmuz 2025'te yayımladığı kriterlerle, 2021 ve sonrasında oluşturulmuş Verified Carbon Unit (VCU) karbon kredileri için CORSIA uyumluluğu sağlayacak sigorta ürünlerinin temel gerekliliklerini tanımladı. Bu kriterlere göre, sigorta ürünleri "çifte sayım" riski durumunda (yani hem ülke hem havayolu tarafından aynı azaltımın sahiplenilmesi halinde) zarar tazmini veya eşdeğer VCU temini sağlamalıdır. Poliçeler, kredi iptalinden sonra en az iki yıl geçerli olmalı ve yüksek dereceli sigorta kuruluşları tarafından düzenlenmelidir. Ayrıca, Verra'ya düzenli raporlama zorunluluğu vardır. Verra, başvuran ürünleri teknik uzman incelemesine tabi tutacak ve uygun görülenleri kamuya açık biçimde listeleyecektir. Bu adım, karbon piyasasında güvenilirliği artırmayı hedeflemektedir. Haberin devamına **buradan** ulaşabilirsiniz. (Kaynak: Verra)

YAYINLAR

OECD'nin G20'ye Karbon Azaltımı Kapsayıcı Forumu Hakkında Raporu

Büyüme ve Kalkınma İçin İklime Yatırım Yapmak

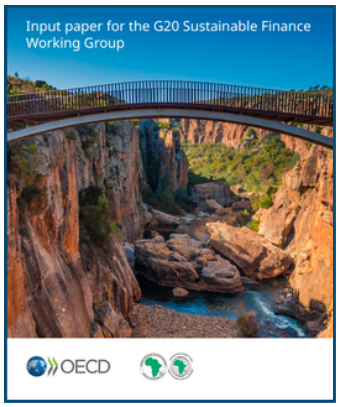

İklim Adaptasyonu için Finansman ve Yatırımların Ölçeklendirilmesi

Adil Kalkınma - İklim Eyleminde Bastırılmış Talebin Temel Rolü

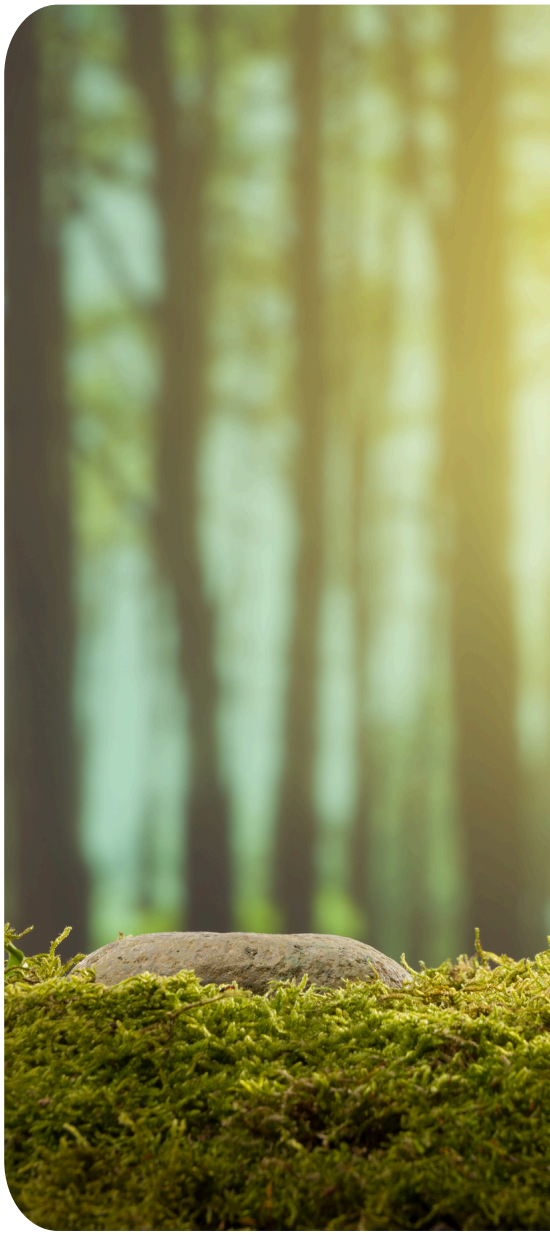

ETKİNLİKLER

26-28 Ağustos - São Paulo, Brezilya
Latin Amerika İklim Zirvesi (LACS)

1-6 Eylül - Addis Ababa, Etiyopya
Afrika İklim Haftası 2025

9-10 Eylül - Bonn, Almanya (çevrimiçi olarak katılma imkanı mevcuttur)
Akreditasyon Paneli'nin (CDM AP) 101. Toplantısı

10 -11 Eylül - Tampico, Meksika
Mexico Carbon Forum

23-25 Eylül - New York, ABD
Kuzey Amerika İklim Zirvesi (NACS)

T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAŞKANLIĞI